

Rapport

Datum: 21 oktober 2005
Rapportnummer: 2005/322

Klacht

Op 14 november 2003 hielden ambtenaren van het regionale politiekorps Haaglanden verzoekers dochter en haar vriend aan. Verzoekers dochter is in haar woning aangehouden in aanwezigheid van haar driejarige zoon. Verzoeker klaagt er in dit verband over dat de politie bij de aanhouding van zijn dochter geen rekening heeft gehouden met het feit dat het kind in de woning aanwezig was en verzoekers dochter niet op een ander moment heeft aangehouden.

Verzoeker klaagt er tevens over dat de chef van bureau Laak het verzoek aan de korpsbeheerder om formele behandeling van de klacht van 30 september 2004 bij brief van 7 oktober 2004 heeft afgewezen.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekers dochter (hierna Ko. genoemd) is op vrijdag 14 november 2003 in aanwezigheid van haar driejarige zoon in haar woning aangehouden door een aantal ambtenaren van het regionale politiekorps Haaglanden. De vriend van Ko. (hierna S. genoemd) werd op datzelfde moment op straat aangehouden. Verzoeker en zijn vrouw hebben na de aanhouding van hun dochter en haar vriend de zorg voor hun kleinkind op zich genomen.
2. Op 10 december 2003 heeft verzoeker er schriftelijk bij de politie over geklaagd dat geen rekening was gehouden met de aanwezigheid van zijn driejarige kleinkind bij de aanhouding van zijn dochter. Volgens verzoeker vertoonde zijn kleinkind angstig gedrag tengevolge van de politieactie. Verzoeker vroeg zich af waarom de politie bijvoorbeeld niet bij de woning van zijn dochter had aangebeld en waarom er niet voor is gekozen om tot aanhouding over te gaan gedurende de tijden waarop het kind niet in de woning aanwezig was. Verzoeker was van mening dat de politie op de hoogte moest zijn geweest van de schooltijden van het kind, nu de politie veertien dagen voorafgaand aan de aanhouding had gepost bij de woning van zijn dochter.
3. Per brief van 8 januari 2004 heeft de politie verzoeker laten weten dat zij op basis van verkregen informatie een opsporingsonderzoek had gestart naar Ko. en S. in verband met handel in verdovende middelen en mogelijk vuurwapenbezit. De officier van justitie heeft zijn goedkeuring verleend aan de aanhouding buiten heterdaad van Ko. en S. en aan het terzake opgemaakte draaiboek, waarin onder meer de wijze en de datum van aanhouding waren opgenomen. Het was bekend dat er een kind in de binnen te treden woning van Ko. en S. woonde. In het draaiboek is de naam van verzoeker genoemd in verband met de opvang van het kind na de aanhouding. De bureauchef gaf aan dat er om recherchetechnische redenen is gekozen voor de gevolgde wijze en het gekozen tijdstip

van het betreden van de woning. Daarom heeft hij de klacht ongegrond verklaard en verzoeker gewezen op de beroepstermijn van zes weken, waarbinnen verzoeker zich tot de korpsbeheerder kon wenden. Verzoeker is er daarnaast op gewezen dat hij de Nationale ombudsman kon benaderen.

4. Verzoeker heeft gesteld dat hij op 28 januari 2004 schriftelijk gebruik heeft gemaakt van de beroepsmogelijkheid. In reactie op verzoekers rappelbrief van 7 september 2004 terzake, heeft de politie verzoeker op 9 september 2004 bericht dat uit onderzoek is gebleken dat zijn brief van 28 januari 2004 niet bekend was bij de politie, waardoor het onderzoek naar zijn klacht is geëindigd. Nadat verzoeker de politie er per brief van 30 september 2004 van op de hoogte had gesteld dat hij met zijn brief van 28 januari 2004 wèl tijdig beroep had ingesteld, herhaalde de politie in haar brief van 7 oktober 2004 dat verzoekers beroepschrift niet bij de politie bekend was. Verzoeker werd gewezen op de mogelijkheid om zich met zijn klacht tot de Nationale ombudsman te wenden.

I. Ten aanzien van de aanwezigheid van het kind

Bevindingen

1. In zijn verzoekschrift van 21 oktober 2004 klaagt verzoeker erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Haaglanden bij de aanhouding van zijn dochter op 14 november 2003 onvoldoende rekening hebben gehouden met het feit dat zijn driejarige kleinkind in de woning aanwezig was en zijn dochter niet op een ander moment hebben aangehouden.

2.1. De korpsbeheerder heeft in reactie op de klacht op 7 januari 2005 schriftelijk laten weten dat hij de klacht ongegrond acht, waarbij hij heeft verwezen naar het ambtsbericht van de bureauchef van 4 januari 2005.

2.2. Uit het door de korpsbeheerder meegestuurde politiedossier is het volgende gebleken. Op 17 september 2003 is de politie via de landelijke telefonische meldlijn M (Meld Misdaad anoniem) getipt dat Ko. en S. handelden in verdovende middelen.

Op 8 oktober 2003 heeft aangever V. verklaard dat Ko. en S., die samen een driejarige zoon hebben, handelden in verdovende middelen en dat S. voortdurend een pistool bij zich draagt. Desgevraagd heeft V. aangegeven waar Ko. en S. de drugs en het wapen in hun woning verstopten. Op 1 november 2003 heeft getuige T. een eensluidende verklaring afgelegd tegenover de politie.

De tweede M-melding is op 5 november 2003 bij de politie binnengekomen. Gemeld werd dat Ko. en S. handelen in verdovende middelen, dat ze op vrijdag en zaterdag de meeste drugs in huis hebben, dat S. 24 uur per dag een pistool draagt en dat zij een zoontje hebben van ruim drie jaar oud.

Ko. en S. werden verdacht van de handel in en het in bezit hebben van verdovende middelen en van verboden wapenbezit.

Uit de processen-verbaal van de observaties die op 11 en 13 november 2003 zijn uitgevoerd bij het portiek van de woning van Ko. en S. blijkt niets met betrekking tot het zoontje.

De politie had op vrijdag 14 november 2003 een actie gepland, waarbij Ko. en S. buiten heterdaad zouden worden aangehouden en hun woning zou worden betreden en doorzocht. Omdat S. mogelijk gewapend was en uit een onderschept telefoongesprek kon worden afgeleid dat er vlak daarna elders in de stad mogelijk strafbare feiten gepleegd zouden gaan worden waarbij S. zou zijn betrokken, is er op een gegeven moment besloten tot aanhouding van S. Ko. is op datzelfde moment in de woning aangehouden in aanwezigheid van hun zoon, nadat ambtenaren van het regionale politiekorps Haaglanden de woning zonder toestemming, maar voorzien van een machtiging waren binnengetrepen. Het binnentreden geschiedde ter aanhouding en ter doorzoeking en ter inbeslagneming. De voordeur van de woning werd hiertoe met een stootijzer geforceerd. Na de aanhoudingen is de woning van Ko. en S. doorzocht, waarbij verdovende middelen in beslag werden genomen. In de auto van S. werd een vuurwapen aangetroffen dat in beslag werd genomen.

2.3. De bureauchef heeft in zijn ambtsbericht opgemerkt dat bekend was dat een driejarig kind in de woning aanwezig was en dat in het draaiboek rekening is gehouden met de opvang van het kind na de aanhouding. Volgens de bureauchef is de voordeur geforceerd in plaats van aan te bellen om te voorkomen dat de in de woning aanwezige verdovende middelen zouden worden weggemaakt of vernietigd. Daarnaast is volgens de bureauchef om veiligheidsredenen gekozen voor het toepassen van een overrompelingstactiek vanwege de mogelijkheid dat een schietklaar vuurwapen in de woning aanwezig was.

3. In reactie op het standpunt van de korpsbeheerder heeft verzoeker de Nationale ombudsman op 9 februari 2005 schriftelijk laten weten te volharden in zijn standpunt dat bij de aanhouding van zijn dochter en haar vriend onvoldoende rekening is gehouden met zijn kleinkind.

4.1. Op 19 april 2005 heeft politieambtenaar G. tegenover de Nationale ombudsman mondeling verklaard dat hij het tijdstip van het binnentreden heeft bepaald. Volgens politieambtenaar G. zijn vier of vijf politieambtenaren de woning binnengetrepen, waarbij de toegangsdeur is opengetrapt en de politieambtenaren om veiligheidsredenen luid roepend dat zij van de politie waren de woning zijn binnengegaan. Er is niet binnengetrepen met getrokken pistolen, aldus politieambtenaar G. Politieambtenaar G. was er voor het binnentreden van op de hoogte dat er mogelijk een kind in de woning aanwezig was. Het was hem niet bekend dat het kind zich op dat moment ook daadwerkelijk in de woning bevond. Politieambtenaar G. heeft verwezen naar het

draaiboek waarin onder een apart kopje is aangegeven op welke wijze er rekening zou worden gehouden met het kind. Nadat de politie een situatie onder controle heeft, achten de aanwezige politieambtenaren zich volgens hem verantwoordelijk voor een eventueel aanwezig kind. Politieambtenaar G. ging er vanuit dat het kind is overgedragen aan de ouders van Ko. na de aanhouding van Ko. en S. Omtrent de vooraf uitgevoerde observaties bij de woning van Ko. en S. heeft politieambtenaar G. verklaard dat deze niet waren gericht op het verkrijgen van inzicht omtrent de aanwezigheid van het kind in de woning. Desgevraagd gaf politieambtenaar G. aan dat de aan- of afwezigheid van een kind in een binnen te treden woning geen rol speelt bij het bepalen van het moment van binnentreden, omdat dit in de praktijk qua planning en controle niet mogelijk is. Dit neemt volgens politieambtenaar G. niet weg dat de politie als het moment daar is, de verantwoording voor het kind neemt en zorgt voor de opvang van het kind indien nodig.

4.2. Uit het door politieambtenaar G. overhandigde 'Plan van aanpak' (hiervoor en verder genoemd: het draaiboek) dat in verband met de aanhouding van Ko. en S. was opgemaakt, is onder het kopje 'bijzondere omstandigheden' aandacht besteed aan de opvang van het kind. In eerste instantie zou aan Ko. en S. na hun aanhouding worden gevraagd wie de zorg voor hun zoontje op zich kon nemen. Ingeval dit niets zou opleveren, werden verzoeker en zijn vrouw genoemd als eventuele uitwijkmogelijkheid, voorzien van hun adres en telefoonnummer.

Beoordeling

5. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Het bestuursorgaan moet dientengevolge kiezen voor de voor burgers minst bezwarende handelwijze.

6. Wat betreft de feiten en omstandigheden is het volgende vast komen te staan. De politie beschikte op het moment van binnentreden en aanhouden over aanwijzingen dat er verdovende middelen in de woning aanwezig waren en wellicht ook een vuurwapen. Het binnentreden ter aanhouding buiten heterdaad is geschied zonder toestemming van de bewoner(s) maar met een machtiging tot binnentreden. Niet gebleken is dat de aan- of afwezigheid van het kind op enige wijze en op enig moment een rol heeft gespeeld bij het bepalen van het tijdstip en de wijze van aanhouding van Ko. en S. Voorafgaande aan de actie is er in zoverre rekening gehouden met het kind dat in het draaiboek in de opvang van het kind was voorzien in die zin dat de grootouders van het kind gebeld zouden worden tenzij de ouders anders zouden aangeven. Verder is vast komen te staan dat het kind plotseling werd geconfronteerd met een aantal politieambtenaren die luid roepend de woning op de tweede etage binnenkwamen, nadat zij zich met het nodige geweld toegang tot de woning hadden verschaft.

7.1. Het doel van het binnentreden was de aanhouding van Ko. en doorzoeking ter inbeslagneming. De politie heeft zich bij het bepalen van haar handelwijze en het tijdstip van de actie om haar doel te bereiken niet laten beïnvloeden door de kennis dat er mogelijk een kind in de woning aanwezig zou zijn. De vraag die de Nationale ombudsman nu dient te beantwoorden is of de politie hiermee heeft gehandeld in strijd met het evenredigheidsvereiste.

7.2. Nu de politie er vanuit kon gaan dat zich verdovende middelen en een vuurwapen in de woning bevonden en het doel van het binnentreden aanhouding en doorzoeking ter inbeslagneming was, kan de Nationale ombudsman zich voorstellen dat deze kennis noodzakelijkerwijs een bepaalde handelwijze tot gevolg had. De Nationale ombudsman ziet het belang in van het tegelijkertijd aanhouden van S. en Ko., waarmee werd bewerkstelligd dat geen van beiden, noch een eventuele getuige de gelegenheid kreeg de ander te waarschuwen. Door niet eerst bij de woning aan te bellen, heeft Ko. niet de gelegenheid gehad om de eventueel in de woning aanwezige verdovende middelen weg te maken en een mogelijk aanwezig vuurwapen ter hand te nemen voordat de politie de woning betrad. Om veiligheidsredenen en vanuit het oogpunt van een succesvolle opsporing was de gevolgde handelwijze het meest aangewezen.

7.3. Ten aanzien van het tijdstip van aanhouden overweegt de Nationale ombudsman het volgende. Voor de Nationale ombudsman staat vast dat de politie streeft naar een zorgvuldig en succesvol opsporingsonderzoek. Recherchetechnische, maar ook planmatige redenen zullen derhalve een belangrijke rol spelen bij te ondernemen acties. Dit neemt niet weg dat het belang van de (verdachte) burger en diens eventuele kinderen hierbij niet uit het oog mag worden verloren. De politie hoeft zich hierdoor echter niet primair te laten leiden. Het zou in dit geval te ver gaan om van de politie te verwachten dat zij eerst was nagegaan wanneer het kind al dan niet in de woning aanwezig was, zeker nu het kind nog niet de schoolgaande leeftijd had bereikt en het kind dus niet op vaste tijdstippen afwezig was. Daarmee zou naar verhouding een hoeveelheid inzet zijn gemoeid, die in dit geval niet van de politie kon worden gevergd.

In zoverre heeft de politie haar verantwoordelijkheid voor het kind genomen door vooraf in het draaiboek en na de aanhouding aandacht te besteden aan de opvang van het kind.

Gelet op het voorgaande is de Nationale ombudsman van mening dat de politie niet gehandeld heeft in strijd met het evenredigheidsvereiste. Niet te ontkennen valt dat de inval van de politie voor het kind een schokkende ervaring is geweest, doch de verantwoordelijkheid daarvoor berust in de eerste plaats bij de ouders die door hun handelwijze aanleiding hebben gegeven voor de inval.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van de klachtbehandeling

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de chef van bureau Laak het verzoek aan de korpsbeheerder om formele klachtbehandeling bij brief van 7 oktober 2004 heeft afgewezen.
2. De korpsbeheerder heeft de Nationale ombudsman in reactie op deze klacht op 7 januari 2005 schriftelijk laten weten dat verzoeker op grond van de oude klachtenregeling te laat is geweest met het maken van bezwaar tegen de klachtafhandeling door de bureauchef, nu uit de administratie van bureau Laak niet is gebleken dat hij zich binnen zes weken tot de korpsbeheerder heeft gewend (zie Achtergrond).

Beoordeling

3. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit beginsel brengt onder meer mee dat bestuursorganen burgers ook de procedurele kansen behoren te geven die zijn opgenomen in een klachtenregeling.
4. Op het moment van het indienen van de klacht en gedurende de zes-weken termijn waarbinnen verzoeker zich na 8 januari 2004 tot de korpsbeheerder had kunnen wenden, was de klachtenregeling uit oktober 1994 van het regionale politiekorps Haaglanden nog van toepassing. Om onder het regime van de oude klachtenregeling voor de formele klachtbehandeling door de korpsbeheerder in aanmerking te komen, had verzoeker zich binnen zes weken moeten wenden tot de korpsbeheerder. Verzoeker stelt dit schriftelijk op 28 januari 2004 te hebben gedaan. De politie geeft aan die brief niet te hebben ontvangen.
5. Vaststaat dat verzoeker zijn brief van 28 januari 2004 niet aangetekend heeft verzonden. Tevens staat vast dat de (originele) brief van 28 januari 2004 op bureau Laak niet bekend is.
6. In beginsel komt het risico dat een niet-aangetekend poststuk de geadresseerde niet bereikt voor rekening van de verzender. Alhoewel verzoeker zijn brief van 28 januari 2004 heeft overgelegd is hiermee onvoldoende aangetoond dat hij die brief destijds heeft verstuurd aan de politie. De Nationale ombudsman kan gelet op de feiten niet anders dan tot de conclusie komen dat verzoeker niet, of althans niet tijdig gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om zijn klacht door de korpsbeheerder te laten onderzoeken. In dit licht gezien heeft de politie niet in strijd met het beginsel van fair play gehandeld door formele klachtbehandeling te weigeren.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van regionale politiekorps Haaglanden is niet gegrond.

Onderzoek

Op 21 oktober 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer K. te Den Haag, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden (de burgemeester van Den Haag), werd een onderzoek ingesteld. In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor de opsporing van strafbare feiten werd ook de hoofdofficier van justitie te Den Haag over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Op 19 april 2005 is de betrokken ambtenaar gehoord. Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Politieambtenaar G. en de korpsbeheerder deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 21 oktober 2004.
2. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 21 december 2004.
3. Aanvulling op opening van de Nationale ombudsman van 30 december 2004.
4. Reactie van de korpsbeheerder van 7 januari 2004 (bedoeld wordt 2005; N.o.).
5. Aanvullende fax van de korpsbeheerder van 8 februari 2005.
6. Reactie van verzoeker van 9 februari 2005.
7. Verklaring van de betrokken ambtenaar van 11 mei 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Klachtenregeling politieoptreden Haaglanden 1994

Artikel 12, derde lid

"Het verzoek om het oordeel van de korpsbeheerder wordt ingediend uiterlijk 6 weken na ontvangst van de afdoeningsbrief door de klager."